

[Axel Kristensen.]

for de føler det, som om de ingen rettigheder har.

Hvis regeringen gennemfører dette her lige så diktatorisk som det andet, vi oplever i disse dage, kan jeg forsikre, at mit parti ikke vil være med til det; derimod vil vi være med til at gøre et sagligt arbejde og sikre en fornuftig planlægning, der ikke baster og binder det hele, men sikrer, at hovedlinjen i udviklingen bliver rigtig. Vil man samarbejde med os, så vil vi også samarbejde, men som disse lovforslag er udformet nu med deres indgreb i ejendomsretten, med den udviklede administration, med den fuldstændige magt, man lægger i boligministeriet, med berøvelsen af de folkevalgte institutioners indflydelse, vil vi ikke acceptere dem.

Gottschalk-Hansen: Der er ingen tvivl om, at den i april måned 1949 vedtagne lov om regulering af bymæssige bebyggelser har haft en meget stor og i mange henseender også en meget heldig indflydelse på den planlægning af byggeriet, der har fundet sted igennem de sidste 14 år. Ikke mindst i den første efterkrigstid, hvor restriktioner og rationeringer dominerede, og hvor materiale mangelen var et af de alvorligste problemer, så man rundt omkring i landet og ikke mindst i omegnen af hovedstaden og i de større købstæder tilløb til en planløs, uhensigtsmæssig, tilfældig og rodet bebyggelse, der, såfremt lovgivningen ikke havde grebet ind, kunne have udviklet sig til den helt store forvirring. Dette var ikke alene angribeligt af praktiske grunde, men også fra et rent æstetisk synspunkt.

Jeg mener derfor, det var et naturligt tidens krav, der blev honoreret, da man i 1949 ved nævnte lov søgte at skabe orden i forholdene. Loven har ifølge en revisionsbestemmelse været forelagt for det høje ting i 1954 og i 1959, men er i begge tilfælde forlænget uden ændringer eller i det mindste uden ændringer af nogen som helst betydning.

Dette kan imidlertid ikke siges at være tilfældet med det nu fremsatte lovforslag. Det indeholder nemlig ikke alene formelle ændringer, men også reelle, som faktisk gør det meget vanskeligt for mig at tilsige min støtte til lovforslagets fremme.

Der er dog visse lyspunkter — det vil jeg erkende — som jeg gerne vil have lov til at pege på, inden jeg fremsætter mine kritiske bemærkninger.

Det glæder mig således, ligesom det har glædet det ærede medlem hr. Axel Kristensen, at den højtærede minister på enkelte områder har imødekommet det af venstre og det konservative folkeparti i februar og oktober 1962 fremsatte lovforslag. Dette forslag tilsigtede, som man vil erindre, blandt andet at billiggøre de gældende alt for høje jordpriser og gøre det derved, at man ændrede og i betragtelig grad udvidede de bestående zonegrænser, således at udbuddet af jord og byggegrunde i højere grad, end det tidligere havde været tilgældet, kom til at svare til efterspørgslen. Der er ingen tvivl om, at en sådan lovrevision omgående og på mærkbar måde ville være kommet til at påvirke grundpriserne. Samtidig med denne ændring i zonegrænsen pålagde vort forslag kommunerne at byggemodne de inddragne arealer, således at det nødvendige kloakerings-, vej- og ledningsnet blev etableret.

Noget af dette imødekommer, som allerede sagt af de to foregående ordførere, det foreliggende lovforslags § 4, der netop har til hensigt at øge udbuddet af grunde og derigennem hindre, at grundspekulation finder sted, ligesom det tilstræber, at der, som det hedder, bliver et rimeligt udvalg af grunde. Den omstændighed, at ministeren tilsyneladende ikke har kunnet tiltræde vort forslag om beregning af arealstørrelse, skal ikke på nuværende tidspunkt kaste skygge over min tilfredshed med nævnte paragraf. Det er jo et spørgsmål, som vi altid kan diskutere i et kommende udvalg.

Jeg vil også gerne anerkende den i § 15 foreslåede revisionsbestemmelse, der omfatter enhver byudviklingsplan. Dette svarer fuldt og helt til en lignende bestemmelse i vort forslag. En byudvikling er jo noget levende og særdeles omskifteligt: tilflytning, hastigt voksende industriforetagender og andre måske uforudsete faktorer kan pludselig ændre bybilledet og dermed hele situationen, således at en revision ikke alene er meget ønskelig, men også i allerhøjeste grad påkrævet.

Men når dette er sagt, har jeg også peget på de meget få lyspunkter, som dette lov-